

แก้ปัญหาคความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้

สำหรับประเด็นเรื่องรัฐบาลไม่ได้แก้ปัญหาคความยากจน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำรายได้สูงนั้น ถ้าไม่นับปี 2563 ที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบวิกฤติเศรษฐกิจเช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จากรายงานธนาคารโลก (World bank) และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติล่าสุด สะท้อนให้เห็นว่ามาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลนำมาส่งผลกระทบต่อการลดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย

รายงานธนาคารโลก (World Bank) วิเคราะห์ ดังนี้

○ สถานการณ์ความยากจนในประเทศไทยภาพรวม ช่วง 30 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลง อัตราการลดลงของความยากจนในประเทศไทย ลดลงจากร้อยละ 65.2 ในปี 2531 ไปสู่อ้อยละ 9.9 ในปี 2561

○ ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มลดลงในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา ในปี 2531 ลดลงจาก 0.44 ไปสู่ 0.36 ในปี 2561 และจากการสำรวจล่าสุดถึง ตุลาคม 2563 พบว่าไทยมีแนวโน้มความเหลื่อมล้ำลดลงมากที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน

○ ไทยเป็นหนึ่งในประเทศกลุ่มอาเซียนที่มีการจัดการความยากจนดีที่สุด ในช่วงปี 2545-2561 ระดับความยากจนลดลงไปสู่ระดับต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่ำที่สุดในกลุ่มอาเซียน 7 ประเทศ (อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เมียนมา เวียดนาม)

รายงานสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

○ สถานการณ์ความยากจนในปี 2562 ปรับตัวในทิศทางดีขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2557 โดยสัดส่วนคนจนลดลงจากร้อยละ 10.53 ในปี 2557 มาอยู่ที่ร้อยละ 6.24 ในปี 2562 จำนวนคนจน 4.3 ล้านคน ในปี 2562 ลดลงจากปี 2556 ที่มีอยู่ประมาณ 7.3 ล้านคน

○ สถานการณ์ความยากจนในช่วงปี 2558 - 2562 พบว่า สัดส่วนคนยากจนอยู่ในระดับต่ำ ไม่เกินร้อยละ 10 (มีการปรับตัวขึ้น 2 ครั้ง ปี 2559 และ 2561 เนื่องจากผลกระทบภัยแล้ง และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง)

○ สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำปรับตัวดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 ถึงปี 2562 ดัชนีความเหลื่อมล้ำปรับตัวดีขึ้นจาก ปี 2556 อยู่ที่ 0.465 เป็น 0.430 ในปี 2562 โดยเฉพาะ สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านรายจ่าย ด้านการศึกษาและด้านสวัสดิการปรับตัวดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 ถึง ปี 2562

รัฐบาลได้เดินหน้าผลักดันนโยบายไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ซึ่งนั่นหมายความว่ากลุ่มผู้มีรายได้น้อย คือ กลุ่มที่รัฐบาลได้ให้ความสนใจและห่วงใยอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย ออกมาตรการที่หลากหลายให้ครอบคลุมชีวิตความเป็นอยู่ของคนกลุ่มนี้ในทุกมิติ

○ ด้านสุขภาพ จนถึงวันนี้ สิทธิประโยชน์ทางการรักษาในบัตรทอง/บัตรประกันสุขภาพเพิ่มขึ้นมาก จำนวน 50 รายการ เพื่อให้สอดคล้องต่อสถานการณ์ความเจ็บป่วยของคนไทย

○ บัตรสวัสดิการผู้มีรายได้น้อย เป็นโครงการที่รัฐบาลดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2559 มีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหาความยากจนได้อย่างตรงจุดอย่างที่ไม่เคยปรากฏในประวัติศาสตร์ของประเทศไทยมาก่อน เนื่องจากสามารถระบุตัวตนของผู้มีรายได้น้อยได้อย่างแท้จริง ถึงแม้จะมีการโกงบ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อย รัฐบาลมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือใน 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นการช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพ หรือเป็นการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้สามารถมีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าโดยสารเดินทาง ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้แก่ ค่าก๊าซหุงต้ม ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าเช่าบ้าน และค่าใช้จ่ายสำหรับการบริโภคผ่านการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในร้านธงฟ้าราคาประหยัด

○ **เรื่องที่อยู่อาศัย** คนไทยต้องมีที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคง และรัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายการจัดการที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อย บ้านเช่า บ้านผู้สูงอายุ ยกตัวอย่าง

1) โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ระยะที่ 2 ดำเนินการพัฒนาพื้นที่รองรับผู้อยู่อาศัยเดิม จำนวน 1,247 หน่วย

2) โครงการบ้านเช่าราคาถูกสำหรับผู้มีรายได้น้อย “บ้านเกษสุขประชา” (ปี 2564 – 2568) จำนวน 120,000 หน่วย สำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้บุกรุกในที่สาธารณะ ข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือข้าราชการเกษียณอายุ และประชาชนผู้มีรายได้น้อยกระจายในทุกจังหวัดทั่วประเทศ

3) ปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านสำหรับกลุ่มเปราะบาง จำนวน 25,064 หลัง เป็นการปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้าน สำหรับกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาส ในวงเงิน 20,000 - 40,000 บาทต่อหลัง

4) การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าวและริมคลองเปรมประชากร

○ **ผู้มีรายได้น้อย คนมีอาชีพอิสระ ต้องมีความมั่นคงในยามเกษียณ** การออมจึงได้ถูกกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ กองทุนเงินออมแห่งชาติได้รับการสนับสนุนและเดินหน้าอย่างมาก มีการบูรณาการหลายหน่วยงาน ทั้งกระทรวงการคลัง มหาตไทย กระทรวงศึกษา และภาคเอกชน จนทำให้วันนี้มีสมาชิกร่วมออมเงินแบบประชาชนออมครั้งรัฐสมทบอีกครั้ง ตอนนี้มี 2.4 ล้านคนแล้ว จากที่ปี 59 มี 4 แสนคน

○ **เกษตรกร** ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก ทั้งพืชเกษตร ปศุสัตว์ อาหารแปรรูป และสินค้าเกษตรแปรรูป ไม่ว่าจะเป็นสมุนไพร เครื่องสำอาง และอื่น ๆ อีกมาก สิ่งที่รัฐบาลได้ดำเนินการต่อเนื่อง ทั้งเรื่อง การส่งเสริมการปลูกให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ด้วยการทำ Zoning และ Agrimap การส่งเสริมการลงทุนการผลิต การผลิตที่ได้มาตรฐาน การทำเกษตรด้วยหลักคิด การตลาดนำการผลิต และกำลังเน้นให้มีการทำเกษตร BCG โดยการใช้เทคโนโลยี

เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต แปรรูป และเพิ่มมูลค่าสินค้า การส่งเสริมการตลาดทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

และในยามที่ราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ รัฐบาลมีโครงการประกันรายได้ **พืชห้าชนิด** คือ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อให้เกษตรกร มีความมั่นใจว่าจะมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ และโครงการประกันรายได้ก็ทำควบคู่ ไปกับมาตรการคู้ชนานอื่นเพื่อรักษาระดับเสถียรภาพราคา

นอกจากนี้ ยังมีมาตรการอื่น ๆ ที่ช่วยดูแลประชาชนผู้ยากไร้ ไม่ว่าจะเป็น การจัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร การคืนโฉนดให้กับประชาชนผู้ยากไร้ การปราบปราม หนี้นอกระบบ การแก้ปัญหาคนไร้รัฐที่พึ่งมาทำสำเร็จในช่วง 6 ปี ที่ผ่านมา การแก้ไข กฎหมายให้ประชาชนมีโอกาสหารายได้จาก การปลูกไม้มีค่า 58 ชนิด ในพื้นที่ของตัวเอง การจัดตั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา การจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ โครงการเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤตมีสิทธิทุกที่ การเพิ่มเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เป็น 600 บาท ให้ถึง 6 ปี การเพิ่มเบี้ยคนพิการ จาก 800 บาท เป็น 1,000 บาทต่อเดือน มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการลดความยากจน และความเหลื่อมล้ำในประเทศได้ ดังปรากฏตามรายงานธนาคารโลกและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้